

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

EDUKACYJNA
WARTOŚĆ
DODANA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wiosenna Szkoła EWD 2014

Raport z ewaluacji konferencji upowszechniającej
20-22 marca 2014

Iwona Bąbiak
Warszawa, 2014

Spis treści

Cel i zakres konferencji.....	3
Sposób przygotowania ankiety	3
Charakterystyka respondentów	3
Obecność na wykładach	3
Praktycy czy teoretycy? Znajomość metody EWD przed konferencją.....	4
Wiem, że już dużo wiem... subiektywna ocena wiedzy na temat EWD	4
Spełnione oczekiwania – opinie na temat zajęć.	5
Opinia na temat zajęć.....	5
Ocena programu wykładów	5
Ocena programu warsztatów	6
Trudne kwestie... Czyli jakie?	7
Nowe i zaskakujące	8
Najbardziej przydatne.....	9
Najbardziej oczywiste	9
Czego zabrakło na Wiosennej Szkole EWD 2014?	10
Ocena organizacji Wiosennej Szkoły EWD 2014.....	11
Komentarze - Komentarze	11

Cel i zakres konferencji

Celem konferencji było przedstawienie wyników badań prowadzonych przez zespół badawczy EWD w latach 2010-2012, a które zostały podsumowane w 2013 roku. Jednocześnie na zajęciach warsztatowych doskonalono umiejętności analizowania wyników egzaminacyjnych z wykorzystaniem metody EWD, wymagana była bardzo dobra znajomość Kalkulatora 100. Zajęcia skierowane były do osób znających metodę EWD i stosujących wskaźniki EWD w analizie wyników egzaminacyjnych szkoły.

Sposób przygotowania ankiety

Ankieta została przygotowana na serwerze Lime Survey, do którego dostęp został uzyskany dzięki Instytutowi Badań Edukacyjnych. Ankieta zawierała 35 pytań. Po zakończeniu wypełniania ankiety, respondent otrzymywał potwierdzenie o poprawnym zapisaniu wyników. Wyniki trafiały automatycznie do pliku programu Excel, na podstawie którego opracowano niniejszy raport.

Charakterystyka respondentów

Liczba wszystkich uczestników biorących udział w konferencji wyniosła 140 osób. Ankieta została rozesłana na adresy mailowe uczestników. Zwrot otrzymano z 125 adresów, z czego 93 wypełnione zostały w całości. Poniższa analiza oparta jest właśnie na tych 93 ankietach.

Wśród osób, które wypełniły ankietę najwięcej było osób reprezentujących system doskonalenia nauczycieli. Było ich 49, co stanowi 52% respondentów. Na drugie miejscu pod względem liczebności znaleźli się przedstawiciele szkolnictwa na poziomie gimnazjalnym (40/43%). O połowę mniej było osób reprezentujących szkolnictwo na poziomie ponadgimnazjalnym (20/21%). Czterech respondentów reprezentowało inne instytucje.

Zajęcia były prowadzone w dwóch grupach – E1, E2 – eksperckich (eksperci ds. EWD – grupa osób realizujących badanie uczestniczące w szkołach w 2013 roku), dwóch grupach – G1, G2 – gimnazjalnych oraz jednej – M1 – grupie maturalnej.

Obecność na wykładach

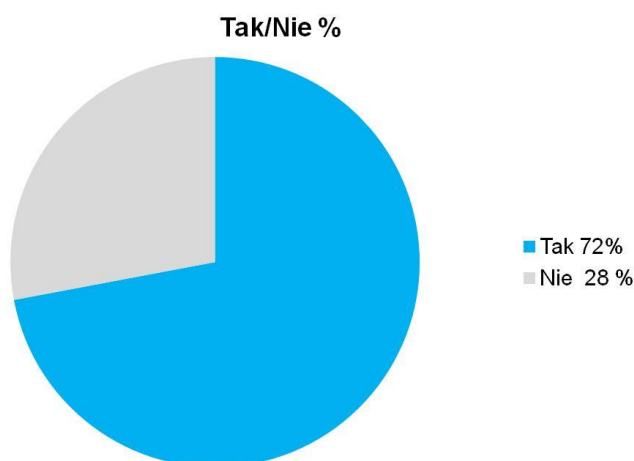
Podczas inauguracyjnego wykładu Ewy Stożek, w czwartek (20 marca) udział wzięło 87 osób, co stanowi 93% wszystkich respondentów. Część osób sygnalizowała swoje spóźnienie, podyktowane różnymi połączeniami miejsca zamieszkania z Warszawą. Najwięcej osób było podczas piątkowego wykładu (21 marca) Henryka Szaleńca, Bartłomieja Kondratka oraz Mateusza Żółtaka (98%). Nieco mniej osób mogło zostać

w sobotę na podsumowaniu i zakończeniu konferencji, którego dokonał prof. Roman Dolata. Część osób sygnalizowała konieczność wcześniejszego opuszczenia konferencji, również ze względów komunikacyjnych.

Praktycy czy teoretycy? Znajomość metody EWD przed konferencją

Wśród osób, które wypełniły ankietę zdecydowanie przeważają osoby, które już wcześniej uczestniczyły w konferencjach pod nazwą „Szkoły EWD” (72%). Wynika to także z tego, że jednym z kryterium była bardzo dobra znajomość metody oraz sprawne posługiwanie się kalkulatorem EWD. Większość respondentów posiadała tę wiedzę właśnie ze względu na wcześniejszy udział w organizowanych warsztatach.

Wykres 1. Procentowy rozkład liczebności osób, które uczestniczyły we wcześniejszych Szkołach EWD.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej.

Wiem, że już dużo wiem... subiektywna ocena wiedzy na temat EWD

Wszystkim uczestnikom zadano pytanie o subiektywną ocenę poziomu wiedzy z zakresu metody EWD. Zestawienie wyników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Subiektywna ocena wiedzy na temat metody EWD.

Ocena poziomu metody EWD	Przed konferencją
1 bardzo słabe	2,17%
2	0%
3	19,57%
4	58,70%
5 bardzo wysokie	19,57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej

Analiza powyższego zestawienia pozwala stwierdzić, że uczestnicy w większości dobrze bądź bardzo dobrze oceniają swoją wiedzę na temat EWD. Ten wynik w pewnym sensie potwierdza skuteczność prowadzonej rekrutacji. Tegoroczna edycja skierowana była do osób, które posiadają wiedzę na temat metody EWD i chcą ją doskonalić. Była to w pewnym sensie także odpowiedź na zapotrzebowanie zasygnalizowane w poprzednich edycjach, gdzie zgłaszano potrzebę zajęć skierowaną do osób, które na co dzień pracują wykorzystując metodę EWD.

Spełnione oczekiwania – opinie na temat zajęć

Przed pytaniami o poszczególne zajęcia zapytano respondentów o ich ogólną opinię na temat zajęć warsztatowych, które odbywały się w ich grupach. Każde stwierdzenie można było ocenić od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało *zdecydowanie się nie zgadzam*, a 5 *zdecydowanie się zgadzam*. Wyniki przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Opinia na temat zajęć.

Stwierdzenie	1	2	3	4	5
<i>Zajęcia poszerzyły moją wiedzę na temat EWD</i>	2.15%	4.30%	12.90%	18.28%	62.37%
<i>Zajęcia poszerzyły moją wiedzę na temat PWE</i>	1.09%	3.26%	8.70%	22.83%	64.13%
<i>Zajęcia sprawiły, że potrafię lepiej wykorzystywać wyniki EWD i PWE</i>	0%	3.23%	7.53%	20.43%	68.82%
<i>Zajęcia spełniły moje oczekiwania</i>	0.00%	1.08%	7.53%	26.88%	64.52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej.

Zarówno warsztaty dotyczące EWD, jak i PWE ocenione zostały bardzo wysoko – najwięcej osób uznało, że dzięki tym zajęciom ich wiedza na temat obydwu wskaźników poszerzyła się. Respondenci mają także poczucie, że po zajęciach potrafią lepiej wykorzystywać wyniki EWD i PWE, zdecydowanie z tym stwierdzeniem zgadza się prawie 69% osób. Bardzo dobrym wskaźnikiem efektywności konferencji jest to, że w sumie 91% respondentów uważa, że zajęcia spełniły ich oczekiwania, w tym aż 64% zdecydowanie jest tego zdania.

Ocena programu wykładów

Wykłady, podobnie jak warsztaty, oceniane ze względu na program zajęć oraz osoby prowadzącego. Każdy z tych obszarów zawierał trzy wymiary. Program oceniany był pod kątem poziomu i zakresu merytorycznego oraz przydatności treści. Natomiast ocena prowadzącego dotyczyła stopnia komunikatywności, efektywności wykorzystania czasu i przygotowania prowadzącego. Respondenci mogli wyrazić swoją opinię używając szkolnej skali pięciostopniowej, odpowiadającej ocenom szkolnym.

Pierwszym wykładem, rozpoczynającym konferencję był wykład Ewy Stożek, który na wszystkich wymiarach otrzymał bardzo wysokie noty. W obszarze oceny programu, najwyższą ocenę wykład otrzymał na wymiarze poziomu merytorycznego (79% ankietowanych wskazało ocenę bardzo dobrą). Natomiast w obszarze oceny prowadzącego, aż 90% respondentów oceniło przygotowanie prowadzącego jako bardzo dobre.

Co ciekawe pozostałe dwa wykłady Henryka Szaleńca oraz Romana Dolaty również najwyższe oceny otrzymały właśnie na tych dwóch wymiarach. Różnice w ocenach były niewielkie. Można powiedzieć, że zarówno ocena wszystkich trzech wykładów jak i ocena samych prowadzących wypadły bardzo dobrze, a w szczególności respondenci docenili przygotowanie samych prelegentów.

Ocena programu warsztatów

Ocena warsztatów dokonana była na takiej samej skali i wymiarach jak ocena wykładów. Ocenie podlegał poziom merytoryczny, przydatność oraz zakres poruszanych treści. Należy jednak podkreślić, że przy tak małej liczebności mają one jedynie charakter sprawozdawczy. Ze względu na bardzo zróżnicowany program warsztatów, ocena programu podzielona została na trzy tematy.

W grupie E1, w której udział brali eksperci ds. EWD ponad 90% respondentów z tej grupy oceniło poziom merytoryczny, przydatność oraz zakres poruszanych treści warsztatu o EWD jako bardzo dobry. Troszkę słabiej wypadła grupa E2, gdzie „piątki” przyznało ok. 80% respondentów. W grupie, do której przypisani zostali przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych oceny bardzo dobre na wszystkich wymiarach zaznaczyło ok. 90% ankietowanych z grupy „M”

Ocena programu warsztatów nt. EWD w grupach dla przedstawicieli szkół gimnazjalnych (G1 i G2) została podzielona dodatkowo na trzy tematy: trafność metody EWD, typologia szkół ze względu na stopień zaawansowania wykorzystania metody EWD przez szkołę oraz analiza studium przypadku. Każdy z nich oceniany był osobno.

Jeżeli chodzi o poziom merytoryczny programu w grupie G1, najlepiej wypadła część dotyczącą studium przypadku (83% uczestników grupy przyznało ocenę bardzo dobrą), natomiast w grupie G2 na tym wymiarze najlepiej oceniony został program z zakresu trafności metody EWD (67% uczestników grupy przyznało ocenę bardzo dobrą).

Przydatność treści zarówno w grupie G1 jak i G2 została oceniona najwyżej w zakresie analizy studium przypadku. Lepiej wypadła jednak grupa G1, gdzie było 94% ocen bardzo dobrych, w G2 piątki na tym wymiarze przyznało 75% uczestników grupy.

Ostatni wymiar oceny programu, zakres merytoryczny, ponownie najwyżej został oceniony w grupie G1 w obszarze analizy studium przypadku (77%), w G2 najwięcej ocen bardzo dobrych otrzymał temat związany z trafnością metody EWD (67% wszystkich wskazań w grupie).

Program dotyczący PWE oceniany był już przez wszystkich uczestników konferencji. Wszystkie trzy wymiary ocenione zostały bardzo dobrze. Najlepiej wypadł jednak poziom merytoryczny (58% ocen bardzo dobrych). Bardzo podobny wynik otrzymała przydatność treści.

Prowadzący warsztaty oceniani byli również przez wszystkich respondentów, a w przypadku grup G1 i G2 dodatkowo byli ocenieni prowadzący poszczególne części warsztatów. Zestawienie wyników dla prowadzących warsztaty EWD i PWE pozwala stwierdzić, że zarówno komunikatywność, efektywne wykorzystanie czasu oraz przygotowanie prowadzących zostały ocenione bardzo wysoko, z niewielką przewagą ocen dla prowadzących PWE.

W przypadku szczegółowego podziału w grupach G1 i G2 można powiedzieć, że zarówno prowadzący warsztaty z trafności metody EWD, typologii szkół jak i analizy studium przypadku zostali ocenieni bardzo podobnie. Zbliżone, wysokie noty otrzymali na wszystkich trzech wymiarach. To co jednak daje się zauważyć, to przewaga na każdym wymiarze grupy G1 nad G2.

Trudne kwestie... Czyli jakie?

Na to pierwsze, otwarte pytanie odpowiedziało 85% respondentów. Wiele jednak z tych odpowiedzi były to rekordy z wypowiedziami, które podsumować można jako: „nie ma”, „nic”, „nie było trudnych kwestii” lub „były trudne kwestie, ale prowadzący świetnie tłumaczyli”. Wymienione poniżej przykładowe wypowiedzi są wypowiedziami, które pojawiały się w dużej mierze sporadycznie. Do trudnych kwestii uczestnicy konferencji zaliczyli:

- *Typologię szkół ze względu na zaawansowanie w wykorzystaniu metody EWD*
- *Stawianie hipotez, przypuszczeń, na podstawie wyników EWD szkoły*
- *Studia przypadku dla lokalnych systemów oświatowych PWE - metodyka, normalizacja*
- *EWD dla organu prowadzącego szkoły-zakres współpracy*

- *Najtrudniejsze są interpretacje stanu szkoły określonego liczbami, wykresami (statystyka)*
- *Trudne są zagadnienia statystyczne (od pewnego poziomu)*
- *Zastosowanie danych ze strony Strateg*
- *Analiza strategii (lub braku) oświatowej JST - na warsztatach*

Pozostałe wypowiedzi bliskie były takim jak te poniżej:

- *Właściwie nie było zagadnień, które sprawiałyby trudność. Prowadzący wszystko przystępnie wyjaśniali*
- *Wykłady - klarowne i dostępne, nawet dla osób będących na wiosennej szkole pierwszy raz. Warsztaty w mojej grupie ciekawe i bardzo praktyczne.*

Nowe i zaskakujące

W kolejnym pytaniu respondenci opisywali to co ich zdaniem było nową informacją. Tu pojawiło się już znaczenie więcej odpowiedzi wnoszących nowe treści. Na to pytanie odpowiedziało 86% osób respondentów.

- *Zaskoczyły mnie wyniki badań dotyczących wpływu różnych czynników zewnętrznych (środowisko, status społeczno-ekonomiczny, korzystanie z korepetycji, itp.) na osiągnięcia przez ucznia wyniki.*
- *Bardzo interesujące wydały mi się zagadnienia dotyczące PWE*
- *Rozbudowanie studium przypadku dla konkretnej szkoły*
- *Pewną nowością było zagadnienie zrównywanie wyników. Interesujący wykład prof. Dolaty na temat selekcyjnego charakteru gimnazjów - zaskakujące wnioski.*
- *Mały wpływ czynników środowiska na wskaźniki EWD, np. korepetycje, wykształcenie rodziców.*
- *Nowe i zaskakujące były informacje o Kalkulatorze OBUT.*
- *Temat Czy gimnazja stają się szkołami selekcyjnymi?*
- *Informacje o dalszych działaniach w zakresie PWE i wykład prof. Dolaty nt. selekcyjności polskich gimnazjów.*
- *EWD dla I etapu edukacyjnego. Zaskakujące natomiast dane na temat selekcyjności szkół.*

Przytoczone wypowiedzi potwierdzają odpowiedzi na wcześniejsze pytanie dotyczące oceny programu wykładów i warsztatów, gdzie bardzo dobrze oceniono zakres tematyczny.

Należy zwrócić uwagę na to, że uczestnikami były osoby już w dużej mierze zaawansowane w swojej wiedzy na temat metody EWD, a mimo to spektrum nowych dla nich zagadnień okazało się szerokie. Świadczy to sukcesie zespołów badawczych EWD

oraz PWE, które przygotowały programy wykładów i warsztatów w taki sposób, aby były satysfakcjonujące dla osób o zaawansowanym stopniu wiedzy na ten temat.

Najbardziej przydatne

Respondenci zostali także poproszeni o wymienienie tych treści, które ich zdaniem okazały się najbardziej przydatne.

- *Warsztaty, w których uczestniczyłam stawiały na naszą samodzielność, więc były najbardziej przydatne dla mnie*
- *Praca z kalkulatorem EWD*
- *Analiza studium przypadku*
- *Umiejętność interpretacji wykresów i wskaźników podczas analizy egzaminu maturalnego z matematyki*
- *Zajęcia warsztatowe pokazujące możliwości współpracy z samorządami.*
- *Argumenty na obronę metody EWD wobec najczęstszych zarzutów. Studium przypadku opracowywane z grupą nauczycieli.*
- *Analiza studium przypadku i warsztat z raportami szkół - zaawansowanie szkoły w wykorzystywaniu metody EWD.*
- *Zajęcia o podobieństwach i różnicach EWD i PWE*

Jako niezwykle przydatne oceniane było także porównanie metody EWD z PWE. Znaczące odpowiedzi jakie pojawiały się również w tym miejscu potwierdzały, że większość tych wiadomości i umiejętności zostanie bezpośrednio wykorzystana w miejscu pracy.

Najbardziej oczywiste

Odpowiedzi na pytanie o to, jakie treści były zbyt oczywiste lub zbędne udzieliło 85% respondentów. Jednak większość z nich dotyczyła tego, że treści „zbyt oczywistych” nie było, a ewentualne powtórzenia traktowane były jako przypomnienie i wprowadzenie do tematu. Jedną z wypowiedzi oddającą ten sposób myślenia brzmiała: *zbędnych czy oczywistych nie było. Ponieważ uczestniczyłam w ubiegłorocznej szkole, jako przypomnienie potraktowałam zagadnienia dotyczące trafności metody EWD.* To te wypowiedzi stanowiły przeważającą część odpowiedzi. Wśród nielicznych pojawiały się poniższe wskazania:

- *Porównywalne wyniki egzaminacyjne (wykład)*
- *Zbyt dużo czasu poświęcono analizie kryteriów, jakie musi spełniać szkoła na danym poziomie wykorzystania EWD*
- *Oczywiste dla mnie było zagadnienie dotyczące trafności metody EWD.*
- *Osobiście - wykreśliłabym z programu konferencji wszystkie zajęcia teoretyczne, choć rozumiem, że ciągłe powtarzanie teorii daje narzędzia do pracy z radą pedagogiczną*

- *Ćwiczenia dotyczące zastosowania Kalkulatora 100*
- *EWD dla I etapu edukacyjnego.*
- *Czy gimnazja stają się szkołami selekcyjnymi? zbędne - dane dotyczyły kilku wyselekcjonowanych miast i były zbyt szczegółowe*

Ponieważ większość wpisów brzmiała jednak: *Nie było takich. Wszystko się przyda*, można powiedzieć, że obydwie zespoły badawcze bardzo dobrze przygotowały programy zajęć, adekwatnie do grupy odbiorców i ich wiedzy.

Czego zabrakło na Wiosennej Szkole EWD 2014?

Zależy nam na tym, aby kolejne konferencje w projekcie EWD II były coraz lepsze. Dlatego w jednym z pytań otwartych zapytaliśmy o to, czego zabrakło, aby organizując następne wydarzenie uzupełnić ewentualne braki. Jednak podobnie jak w przypadku odpowiedzi na pytanie o kwestie „oczywiste”, tak i w tym przypadku odpowiedzi, które się pojawiały miały najczęściej wydźwięk podobny do wypowiedzi jednego z respondentów: *niczego, wszystko było na najwyższym poziomie* lub *Spotkanie spełniło moje oczekiwanie*. Wśród nielicznych wskazań dotyczących kwestii organizacyjnych najczęściej pojawiały się takie dotyczące zbyt krótkiego czasu trwania konferencji.

- *Czasu na nieformalne wymiany doświadczeń, konsultacje - zajęcia warsztatowe zawierały zbyt dużą liczbę ćwiczeń co powodowało konieczność pracy nawet do 23.00, brak czasu na pogłębioną analizę i przedyskutowanie.*
- *Wiosenna Szkoła EWD 2014 trwała niespełna dwa dni (sumując). Cudem jest to, że tak wiele rzeczy w tym czasie udało się zrobić.*

Kilka odpowiedzi dotyczyło także kwestii merytorycznych. Wśród nich pojawiły się takie tematy jak:

- *Pokazania, jak należy interpretować wyniki egzaminu opracowane w kalkulatorze EWD 100. Jak właściwie czytać diagramy, co dane wyniki oznaczają dla szkoły, jak powinny przekładać się na pracę szkoły.*
- *informacji co z EWD dla szkoły podstawowej?*
- *Trochę może niepokoić informacja o trudnościach przy opracowywaniu EWD na bazie badań OBUT-u. Potrzebna jest taka analiza - choćby dla badań podłużnych.*
- *Więcej warsztatów na temat analizy danych i formułowania wiarygodnych, adekwatnych i trafnych wniosków.*
- *Pytają nas często o EWD dla języków obcych. Tu niezbędne są pilne działania*
- *Jak zwykle zabrakło czasu na pełniejsze analizy.*

Powyższe uwagi zostaną uwzględnione przy organizacji kolejnej konferencji

Ocena organizacji Wiosennej Szkoły EWD 2014

Po grupie pytań dotyczących oceny kwestii merytorycznych, pojawiły się pytania o ocenę organizacyjnej strony wydarzenia. Oceny można było dokonywać na skali od 1 do 5 gdzie 1 oznacza bardzo złą opinię, a 5 bardzo dobrą. Poniższa tabela prezentuje wyniki podane przez respondentów.

Tabela 3. Ocena organizacji konferencji Wiosenna Szkoła EWD 2014

Lp.	Zakwaterowanie, pokój	Salę warsztatowe	Posiłki, menu	Harmonogram zajęć	Recepcja,	Ogólna organizacja
1	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2	1,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
3	1,10%	1,08 %	0,00%	2,15%	0,00%	0,00%
4	8,79%	4,30 %	0,00%	21,51%	3,23%	2,15%
5	89,01%	94,62 %	100,00%	76,35%	96,77%	97,85%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej.

Jak wynika z tabeli 3, każdy z ocenianych wymiarów oceniony został bardzo dobrze.

Komentarze - Komentarze

Ostatnie pytanie miało również charakter otwarty. Respondenci mogli w nim napisać wszelkie uwagi odnośnie wybranego aspektu konferencji, na które nie znaleźli miejsca w trakcie wypełniania ankiety. Wśród komentarzy znalazło się wiele wpisów pochlebnych na temat merytorycznego i organizacyjnego przygotowania wydarzenia. Ewentualne uwagi dotyczyły zbyt dużego natężenia zajęć w ciągu dnia i zbyt krótkiego czasu trwania konferencji.

- *Ciekawa tematyka, bardzo przydatna w pracy zawodowej, profesjonalni i bardzo życzliwi prowadzący*
- *Wiosenna Szkoła EWD 2014 okazała się - jak zawsze - perfekcyjnie przygotowana pod każdym względem.*
- *Wyrazy uznania za zaangażowanie, organizację i klimat zajęć*
- *Materiały ćwiczeniowe dla uczestników konferencji były bardzo dobrze przygotowane*
- *Troszkę zbyt duża liczba zajęć w dniu, dodatkowo praca po zajęciach. Ewentualnie można by się zastanowić nad organizacją szkoły w dniach roboczych*
- *Po Wiosennej Szkole wiem, że moja wiedza odnośnie EWD i PWE jest zdecydowanie większa. Przede wszystkim oceniam bardzo wysoko praktyczne warsztaty, które pozwoliły ćwiczyć nasze umiejętności podczas zajęć.*
- *Wspaniała atmosfera. Zbyt mało ruchu, zamiast wieczornej pracy domowej przydałyby się tańce, albo chociaż ping-pong.*
- *Bardzo się cieszę, że mogłam uczestniczyć w Wiosennej Szkole EWD, wiele nowych informacji wykorzystam w pracy.*